

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Csókási Zsófia ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Witzl Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen vételár megfizetésére kötelezés iránt indult perében a Zala Megyei Bíróság 2010. május 20. napján kelt 4.G.40.034/2010/10. számú ítélete ellen az alperes részéről 11., 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja, s az alperest terhelő marasztalás összegét 6.773.151. (Hatmillió - hétszázhetvenháromezer - egyszázötvenegy) Ft-ra, ebből 1.813.131. (Egymillió - nyolcszázötvenháromezer - egyszázharmincegy) Ft után 2009. március 9. napjától, 1.767.108. (Egymillió - hétszázhatvanhétezer - egyszáznyolc) Ft után 2009. március 27. napjától, 3.192.912. (Hárommillió - egyszázkilencvenkettőezer - kilencszázötvenkettő) Ft után 2009. április 8. napjától a kifizetés napjáig az elsőfokú ítéletben megállapított mértékű késedelmi kamataira leszállítja.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítja.

Az elsőfokú ítéletnek az illetékre és perköltségre vonatkozó rendelkezéseit mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a felperesnek 120.000. (Egyszázhuszezer) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az államnak - az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására - 540.000. (Ötszáznegyvenezer) Ft, az alperest 360.000. (Háromszázhatvanezer) Ft fellebbezési illetéket fizessen meg.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek 2008. október 13-án keveréktakarmány szállítására kötöttek szerződést. A felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy az alperes hetente leadott megrendelésére keveréktakarmányt szállít az alperesnek, a szerződésben egységáron meghatározott vételár és fuvardíj ellenében, az alperes pedig az áru átvételére, annak ellenértékének kiegyenlítésére és fuvardíj megfizetésére volt köteles, fizetési késedelme esetére 15 %-os késedelmi kamatot kötöttek ki. A szerződés 3. pontja részletesen tartalmazta az átadás-átvétel és a minőségi kifogások rendjét.

Ezt követően az alperes megrendeléseinek megfelelően a felperes a szállítást megkezdte, a 2009. január 28-ától kezdődően leadott megrendeléseket szerződésszerűen teljesítette, 2009. február és március hónapban kiszállított takarmány ellenértékéről és a fuvardíjról kiállított felperesi számlákat azonban 16.927.215 forint összegben az alperes nem egyenlítette ki.

A felperes felszólítására az alperes 2009. május 21-i levelében minőségi kifogást közölt, amit a felperes 2009. május 27-én kelt levelében vitatott. Előadta, hogy a szerződés a minőség kifogásolásával kapcsolatos eljárási rendet részletesen szabályozza, az alperes azonban sem az ott írt eljárási rend betartásával, sem más módon sem jelezte soha minőségi kifogását. Nem állapítható meg továbbá az sem, hogy a hibás teljesítést milyen adatokra, bizonyítékokra alapítja, és nem tűnik ki, hogy konkrétan mely szállítmányt vagy szállítmányokat tartja hibásnak.

A felperes keresetében 16.927.215,- forint, és - ezen összegből a keresetlevelében meghatározott részösszegek után a keresetlevélben megjelölt kezdőidőpontoktól a kifizetés napjáig járó - évi 15 %-os késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperest kötelezni vételár és fuvardíj teljesítése jogcímén. Érvelése szerint a felperes az alperes megrendeléseit, így az alperes 2009. január 28-tól kezdve leadott megrendeléseit is szerződésszerűen teljesítette, azonban az alperes az áru vételárát és a szállítási költségét az áru átvétele ellenére sem fizette meg.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta a szerződés érvényes létrejöttét és annak tartalmát. Azt állította, hogy kereset alapját képező teljesítések, szállítások részére nem történtek meg. Kiemelte, hogy a számlák alapját képező szállítóleveleken egy esetben sem szerepel átvevőként az alperes (képviselője), több szállítólevélen az átvevő a "A" Kft, más szállítóleveleken pedig olvashatatlan aláírások szerepelnek. Vitatta az igényelt fuvardíjak összagszerűségét is.

Az alperes beszámítási kifogást is „előterjesztett”, annyit adott elő, hogy annak összege megegyezik a kereseti követeléssel. Ennek alapja az, hogy 2008. októberétől kezdődően a felperes folyamatosan hibásan teljesített, mert az „elvárható fajlaghoz képest a szállított táp fajlaga nagyobb volt, így az alperesnek mintegy 30 %-kal több tápot kellett vásárolnia, így ennyivel magasabbak lettek a költségei”. Erre alapítva árleszállítást, illetve kártérítést kívánt beszámítani a kereseti követelésbe, a Ptk.306.§.(1) bekezdésében b./ pontja és a Ptk.310.§ - ára való hivatkozással.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 16.927.215,- forintot, ezen összegből a rendelkező rész szerinti részösszegek után az ott meghatározott egyes kezdőidőpontoktól a kifizetés napjáig járó évi 15 %-os kamatot, 900.000,- forint illetéket és 884.770,- forint ügyvédi munkadíjat.

Határozatának indokolásában kifejtette, hogy a teljesítések megtörténtét és a kereseti követelés összegét a felperesnek kell bizonyítania. A felperes által csatolt okirati bizonyítékok, továbbá "B" tanúvallomása alapján megállapította, hogy a teljesítések megtörténtét és a követelés összegét a felperes aggálymentesen bizonyította. Az e-mailben leadott megrendelések, a megrendeléseket részletező mellékletek, a szállításokról kiállított szállítólevelek és fuvarlevelek, a kiállított számlák a kereseti követelés minden egyes tételét kételymentesen alátámasztják. A teljesítések megtörténtét és a követelés összegét sikerrel bizonyító felperesnek köteles az alperes a kereset szerint követelt vételárat és fuvardíjat, továbbá az egyes részteljesítések utáni késedelmi kamatot megfizetni, amelynek mértéke a felek közötti szerződésen alapul.

Az elsőfokú bíróság a beszámítási kifogást érdemben nem vizsgálta, mert az nem felelt meg a Pp.121.§.(1) bekezdésének c./ és e./ pontjaiban írtaknak. Az alperes nem adta elő határozottan, egyértelműen az ellenkövetelés alapjául szolgáló tényállításokat, és az ellenkövetelés összegét sem, beadványa a bíróság által biztosított határidőn túl érkezett meg.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helytelenül állapította meg, és a bizonyítékokat nem megfelelően értékelte és ezért helytelen jogkövetkeztetésre jutott. Érvelése szerint a felperes nem bizonyította, hogy a számlák mögötti teljesítések (takarmány átadás-átvétele) ténylegesen megtörténtek. A szállító- és fuvarleveleken olvashatatlan aláírások és - perben nem álló - más cégek bélyegzői (is) szerepelnek. A kihallgatott egyetlen tanú vallomása szintén nem bizonyítja a teljesítések megtörténtét, hiszen ő a felperes alkalmazottja, és ő csak arról tehetett közvetlen előadást, hogy e-mail-ben érkeztek hozzá a megrendelések, ő összesítette ezeket, viszont a tanú nyilvánvalóan nem volt ott - a különböző helyszíneken - a takarmány átadásánál.

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértően nem foglalkozott az alperes beszámítási kifogásával. A beszámítási kifogásban határozottan és egyértelműen szerepel a beszámítási kifogás összege akként, hogy annak összege megegyezik a kereset összegével, továbbá határozottan meg vannak jelölve a tényállítások, és annak jogcíme is. (Ptk.306.§.(1) bekezdés b./ pont és 308/C.§.).

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Kiemelte, hogy az alperes fellebbezésében - hasonlóan az elsőfokú eljárásban előterjesztett beadványaihoz - semmitmondó, konkrétumokat nélkülöző állításokat tett.

A fellebbezés nagyobb részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben tévesen állapította meg, és abból - a felperesi teljesítést illetően - részben téves jogkövetkeztetésre jutott, ezért részben téves érdemi döntést hozott.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a peres felek között szállítási szerződés jött létre keveréktakarmány értékesítésére. A kereset és érdemi védekezés tartalmára tekintettel a Pp. 164.§ (1) bekezdése és a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján helyesen tájékoztatta a feleket a jogvita eldöntése érdekében bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítási teherről. Így a felperest terhelte a perben - a szerződött vételár és fuvardíj összegének bizonyítása mellett - az általa a kereset ténybeli alapjaként állított egyes konkrét teljesítések (szállítások) megtörténtének a tényének a hitelt érdemlő bizonyítása. Ezzel szemben az alperest terhelte - az elsőfokú bíróság szintén helyes felhívásának megfelelően - az ellenkövetelésének (beszámítási kifogásának) az érdemi elbírálásra alkalmas módon való előterjesztésének a kötelezettsége, annak mind a tényalapját és a jogalapját, mind az összecszerűségét illetően.

A perbeli szerződés felperes által állított teljesítése különböző időpontokban és mennyiségekben, különböző helyekre, azaz ütemezetten történt. Ebből következően a felperes által a kereset ténybeli alapjaként állított teljesítések megtörténtét nem általában, hanem konkrétan, az egyes szállításokat szükséges vizsgálni. Ennek körében az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat részben tévesen értékelve állapította meg, és találta teljes egészében bizonyítottnak valamennyi állított teljesítés megtörténtét.

A felperes által csatolt okiratok (megrendelések, számlák, szállító- és fuvarlevelek) ugyanis csak 5 peresített számlában foglalt követelés alapjául szolgáló teljesítés (szállítás) megtörténtének a tényét bizonyítják ítéleti bizonyossággal.

Ezek pedig

- a **...1** számú számlában foglalt 230.391 forint
- a **...2** számú számlában foglalt 1.582.740 forint
- a **...3** számú számlában foglalt 1.767.108 forint
- a **...4** számú számlában foglalt 1.247.136 forint
- a **...5** számú számlában foglalt 1.945.776 forint,

összesen 6.773.151 forint összegű, kereseti követelés alapjául szolgáló felperesi teljesítések (szállítások). Ezen felperesi szállítások megtörténtét, és azoknak az alperes által történő átvételét a felperes által csatolt okiratok - különösen a csatolt fuvarlevelek, amelyeken az alperes ezen áruk átvételét a cég bélyegzőjével igazolja - kellőképpen alátámasztják.

A fentiekben túlmenően azonban a felperes az általa a kereset alapjaként állított további teljesítések megtörténtét, azok alperes (vagy képviselője) általi átvételét - az őt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére (Pp.164.§. (1) bekezdés) - ítéleti bizonyossággal megállapíthatóan nem tudta bizonyítani.

Feltáratlan maradt az eljárás során, hogy ezen további szállítások átvételének igazolásaként becsatolt szállító- és fuvarleveleken a keveréktakarmány átvételét igazoló - olvashatatlan vagy akár olvasható aláírású - magánszemélyek (Pld.: "C"), vagy az azokon átvevőként feltüntetett - perben nem álló - cégek ("D" Kft.) az alperes képviselői voltak-e, illetőleg milyen alapon, minőségben vagy jogviszony alapján vettek át keveréktakarmányt a

felperestől. Így ezen okiratok (önmagukban) a konkrét szállítások esetében az állított felperesi teljesítések tényét nem igazolhatják.

Rámutat az ítélet, hogy a perben meghallgatott **"B"** tanú vallomása sem támaszthatja alá „aggálymentesen” ezen további konkrét szállítások (teljesítések) megtörténtét. Nevezett személy a felperes alkalmazottjaként csak arról tett közvetlenül tanúvallomást, hogy e-mail-ben érkeztek hozzá a megrendelések és ő összesítette ezeket. A tanú azonban vallomásából kitűnően nem volt ott - a különböző helyszíneken - a takarmány átadásánál, vallomása szerint is csak a szállítólevél és a fuvarlevél „igazolja” azt, hogy a megrendelt mennyiséget valóban leszállította a felperes.

Azon körülmény, hogy az alperes a pert megelőzően nem hivatkozott arra, hogy a kereseti követelés alapját képező tápszállítmányokat nem vette át, nem zárja el attól az alperest, hogy ilyen tartalmú védekezést a perben előterjeszthessen, és önmagában nem változtat a feleket terhelő bizonyítási teher alakulásán sem.

A felperes hivatkozásával ellentétben az a tény, hogy a felperes szerződésben megjelölt teljesítési helyek valamelyikére szállított, még nem teszi mellőzhetővé a konkrét felperesi teljesítés megtörténtének a hitelt érdemlő igazolását (bizonyítását).

A fentiekből következően a keresetlevélben érvényesített további szállítások tekintetében pedig a konkrét teljesítés bizonyítatlanságának a tényét a felperes terhére kellett értékelni, és így a bizonyítatlan teljesítésekre alapított részében a keresetet el kellett elutasítani.

Egyébként pedig az alperes fellebbezésével kapcsolatban az ítélet rámutat, hogy az elsőfokú bíróság az általa felhívott eljárásjogi szabályok megfelelő alkalmazásával helyesen mellőzte az alperes „beszámítási kifogása” érdemi vizsgálatát, annak helyes indokaival az ítélet is teljes egészében egyetértett, azokat megismételni nem kívánja.

Mindezeket összegezve, az ítélet a megyei bíróság ítéletét - a rendelkező részben foglaltak szerint a Pp. 253.§ /2/ bekezdése alapján - részben megváltoztatta.

A megváltoztatás következtében a kereset mintegy 40%-os mértékben vezetett eredményre, a felperest 360.000 forint összegű kereseti illeték, és az áfát is magában foglaló 340.000 forint ügyvédi munkadíj, azaz összesen 700.000 forint elsőfokú perköltség illetné meg, míg a 60%-ban pernyertes alperest bruttó 500.000 forint összegű ügyvédi munkadíj. Így a kettő különbözeteként 200.000 forint elsőfokú perköltség illeti meg a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján a felperest. Az alperes a fellebbezési eljárásban nagyobb részben pernyertes lett. Az ítélet a felek jogi képviselőjével a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget a pernyertesség - pervesztesség arányára figyelemmel 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3), (5-6) bekezdései alapján akként határozta meg, hogy a felperest ÁFA-val növelten 170.000 forint, míg az alperest 250.000 forint, a kettő különbözeteként 80.000 forint másodfokú perköltség illeti az alperest a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján. Ezek egybeszámításával az ítélet a rendelkező részben foglaltak szerint összesen 120.000 forint első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperest.

Az alperest az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetékből 360.000 forint, míg a felperest 540.000 forint állam javára történő megfizetésére kötelezte a Pp. 81.§ /1/ bekezdése, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM. Számú rendelet 13.§ /2/ bekezdése alapján.

Az ítélet tábla az ítélet kihirdetésekor az alperest terhelő marasztalási összeg meghatározása során számítási hibát vétett, ezt az ítélet írásba foglalásakor a Pp.224.§ -a alapján külön kijavító végzés meghozatala nélkül - a téves 6.713.151 forint helyett 6.773.151 forintra - kijavította.

G y ő r , 2011. árpilis 13.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: